

Møte 1

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO
Onsdag 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)
Teams og fysisk Jåttåvågen

Generert 21.06.2023, 08:46

Innhold

Innholdsfortegnelse	2
Sak 1 Dagsorden for møtet	3
agenda.pdf	4
Sak 2 Referat	7
protokoll-7-20.12.22.pdf	8
Sak 3 HMS og internkontroll	14
Sak 4 9. Klassinger i jobb for miljøet - en god ide'	15
Sak 5 Måling av effekter av friluftslivstiltak i kommunene	16
Måling av effekter av friluftslivstiltak i kommunene 2022.pdf	17
Sak 6 Årsregnskap 2022	62
Sak 7 Prosjektorientering - 8. mars kl 0900-1200 på Teams	63
Sak 8 Mål og strategiarbeid i Ryfylke Friluftsråd	64
Sak 9 Orienteringssaker - Stevelsholmen på Kvitsøy	65

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

Drift – Beslutning

1

Dagsorden for møtet

09:00

5 min

- Møteleder gjennomgår saklisten med fokus på sakstype og tidsbruk
- Endringer
- Tillegg

Dagsorden ble godkjent

agenda.pdf

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

Agenda

Planlagte deltakere

Kolbjørn Pedersen, utvalgets leder au

Lars Arne Bjørkland, utvalgsmedlem au

Hans Olav Sandvoll, daglig leder

Magne Torbjørn Frøyland, utvalgsmedlem au

Stian Gill Bjørsvik, varamedlem au

Drift – Beslutning

1

Dagsorden for møtet

09:00

5 min

- Møteleder gjennomgår sakslisten med fokus på sakstype og tidsbruk
- Endringer
- Tillegg

Dagsorden ble godkjent

Drift – Orientering

2

Referat

09:05

5 min

- Eventuelle kommentarer til referatet forventes meldt inn før møtet (som kommentar på saken i Styreplan).
- Gjenopptagelse av saker meldes inn som nye saker.

Referatet ble gjennomgått og godkjent

Orientering

3 HMS og internkontroll

Ryfylke friluftsråd har hatt noen sykemeldinger den siste tiden, noen av lengre karakter. Leder av AU var bekymret for det generelle arbeidsmiljøet, men Daglig leder kunne berolige AU-leder og resten av AU om at ingen av disse sykemeldingene hadde utgangspunkt i det psykososiale arbeidsmiljøet i Ryfylke Friluftsråd. En mer komplett rapport fra arbeidet med HMS og internkontroll blir gitt i møtet, 23. mars.

Drift – Diskusjon

4 9. Klassinger i jobb for miljøet - en god ide'

09:10

10 min

Etter en ide' fra Moss kommune der 9. klassinger samler inn penger til klasseturer med å jobbe for miljøet og naturen.

<https://www.nrk.no/osloogviken/fant-ny-mate-a-finansiere-klassetur-pa-1.16197737>

<https://www.entimeteller.no/>

5 Måling av effekter av friluftslivstiltak i kommunene

09:20

10 min

Oslo Economics har på oppdrag fra Miljødirektoratet utarbeidet en rapport som heter; *"Hva gjør norske kommuner for å måle og registrere aktivitetsendringer som utløses av tiltak for å fremme friluftsliv?"*

Orientering

6 Årsregnskap 2022

Foreløpig Årsregnskap for 2022 ble lagt frem for Arbeidsutvalget til orientering. Årsregnskapet viser etrelativt kraftig underskudd, men takket være oppsparte ressurser og god økonomistyring har det lyktes Ryfylke Friluftsråd å levere de tjenestene det var forventet vi skulle levere. Det er en kjent sak at energi, råvare og tjenestepriene ville bli en stor utfordring for mange offentlige virksomheter i 2022. Dels fordi det ikke fantes noen tilgjengelig støtteordning for offentlige foretak, og det fantes heller ikke noen mulighet for at "ikke lovpålagte" offentlige foretak bare kunne øke priser/avgifter for å dekke inn dette tapet. Vi kommer til å justere budsjettet, justere driften og i tillegg stadig jobbe for økte inntekter. I 2023 har Rogaland Fylkeskommune økt støtten til friluftsrådene og det er varslet at Jæren- og Ryfylke Friluftsråd vil samarbeide

om å øke det kommunale eierbidraget fra dagens 16,- til 20,-. Begge friluftsrådene er akterutseilt av Dalane Friluftsråd, Friluftsrådet Vest og Bergen og Omland Friluftsråd, som er de friluftsrådene vi ofte sammenligner oss med.

7 Prosjektorientering - 8. mars kl 0900-1200 på Teams

Ryfylke Friluftsråd er forpliktet gjennom samarbeidsavtalen, som er inngått mellom Ryfylke Friluftsråd og alle eierkommunene. Ryfylke Friluftsråd presenterer sin planer for prosjekt og sikring, og alle eierkommunene blir invitert til å presentere sine prosjektplaner og kanskje behov for våre bidrag. AU er invitert til å både lytte og kommentere. Vi tror disse møtene kan bli viktige kommunikasjonsarenaer for et fremtidig sterkere, tverrfaglig samarbeid.

8 Mål og strategiarbeid i Ryfylke Friluftsråd

9 Orienteringssaker - Stevelsholmen på Kvitsøy

Stevelsholmen på Kvitsøy er en gammel sildoljefabrikk som ligger alene på Stevelsholmen. Her er det store muligheter for de rette prosjektene innen mat, kultur, friluftsliv m.m. Kvitsøy kommune ønsker Ryfylke Friluftsråd sitt bidrag i prosjektutvikling og søknadsarbeid.

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

Drift – Orientering

2

Referat

09:05

5 min

- Eventuelle kommentarer til referatet forventes meldt inn før møtet (som kommentar på saken i Styreplan).
- Gjenopptagelse av saker meldes inn som nye saker.

Referatet ble gjennomgått og godkjent

protokoll-7-20.12.22.pdf

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 7 20.12.2022, 09:00 - 11:00 (CET)

Fysisk møte Gamle Jåttåvågen 67

Protokoll

Deltatt

Kolbjørn Pedersen, utvalgets leder au

Daria Maria Szymaniuk, utvalgsmedlem au

Magne Torbjørn Frøyland, utvalgsmedlem au

Hans Olav Sandvoll, daglig leder

Ann-Elene Lund, administrasjon

Stian Gill Bjørsvik, varamedlem au

Forfall

Astrid M Maurseth Helvik, utvalgsmedlem au

Lars Arne Bjørkland, utvalgsmedlem au

38 Dagsorden for møtet

- Møteleder gjennomgår sakslisten med fokus på sakstype og tidsbruk
- Endringer
- Tillegg

39 Referat

- Eventuelle kommentarer til referatet forventes meldt inn før møtet (som kommentar på saken i Styreplan).
- Gjenopptagelse av saker meldes inn som nye saker.

Det kan også gis kommentarer til referat i forkant av møtene.

Referatet ble godkjent.

40 Oppgavestatus

I saken om arbeidsmiljø ble denne grundig drøftet. Det skal jobbes videre med arbeidsmiljøet.

I saken Gjennomgang av samarbeid med grunneiere, ble det enighet om det skal lages en plan i samarbeid med kommunene som gjelder samarbeid med grunneiere og videre sikringsprosjekter.

41

Problemstilling med tilbakebetaling av støtteordninger

Problemstilling med tilbakebetaling av støtteordninger der det mangler rapportering/revisjon eller der det ikke blir bevilget andre midler som er planlagt i finansieringsplanen. Selv om det har blitt noen forbedringer de siste årene, mangler det fremdeles forutsigbarhet i de offentlige støtteordningene.

Tatt til orientering

42

Bruken av friluftsområder - innspill fra Ryggstranden båtforening

Saken tar utgangspunkt i en mail fra Ryggstranden båtforening, datert 24. november 2022. Maillenken lot seg ikke kopiere direkte inn i sksdokumentet, men jeg kan hentet den opp i møtet Dette er en sentral sak for AU og slår direkte inn på behovet for retningslinjer for bruk av offentlig sikrede friluftslivsområder. Vi må også diskutere hvordan vi ønsker å tilrettelegge for "alle", uten at vi bruker begrepet universell tilgjengelighet.

Saken ble diskutert og fikk følgende innspill:

- Regelverket må synliggjøres via skilt
- Flere tilrettelagte grillplasser
- Det bør innføres forbud mot bruk av aggregat og engangsgrill i områdene
- Det bør tydeliggjøres at man kun har lov til å ligge 2 døgn i friluftsområdet
- Kan det prøves ut å bruke uteliggere for å gi bedre plass til flere?
- Vi satser på å ha kampanjer i mars-april der f.eks AU-leder orienterer i media.
- Stavanger kommune har Prosjekt Friområde

Ryfylke Friluftsråd er godt igang med skilting der også regler for bruk av friluftsområdene skal være. Griller og bålplasser har høy prioritet når vi tilrettelegger og det siste året er det blitt kjøpt inn rundt 30 nye griller som er satt ut i områdene våre.

AU bestiller en utredning på begrensninger på brygger og størrelser på båter som kan legges inntil på våre brygger. Det ble i tillegg besluttet å teste ut uteliggere i et område.

43 Bærekraft - Klimautvalget 2050

Innspill til saken:

- Vi bør starte en prosess der en ser på hvor en kan ha mulighet for lading av el-båter. Det er mulig å søke støtte til slikt arbeid.
- Hvordan skal en nå nullutslippsmål?
- Vi må tenke mer strategisk i forhold til bærekraft.

Noe uenighet i hvorvidt en skal prioritere, men det ble enighet om at dette er noe som må tas opp i kontaktmøtet med kommunene.

Denne diskusjonen tas i kontaktmøte med kommunene

44 HMS-rapport

Gjennomgang av årsrapport for 2023

Tatt til orientering

45 Møteplan 2023

Administrasjonen ønsker at AU skal gjennomføre fysiske møter for å motivere til den gode samtalen/debatten. Vi trenger å utvikle en ny organisasjon som skal bli tydelig i sin politikk og drift.

Vi må prøve å finne rom for et møte i januar/februar 2023

Møteplan ble gjennomgått og det ble gjort noen endringer Ny møteplan:

AU – Møte

Onsdag 8. februar

0900 – 1100

Jåttåvågen

AU – kontaktmøte

Onsdag 8.mars

0900 – 1200

Jåttåvågen

AU - Befaring

Onsdag 10. mai

I løpet av dagen

På båt eller annet egnet sted.

Personalmøte og AU-møte

Torsdag 7. sept.

Personalmøte 0800 - 0930

AU-møte 0930 - 1130

Jåttåvågen

AU - Julelunsj

Tirsdag 12. desember

0900 – 1100

Jåttåvågen

Møteplan godkjent med endringer

46

9. Klassinger i jobb for miljøet - en god ide'

Saken ble flyttet til neste møte

Saken ble flyttet til neste møte

47

Måling av effekter av friluftslivstiltak i kommunene

Saken ble flyttet til neste møte

48

Orientering vedrørende valg av nye representanter i 2023

Det ble gitt en orientering vedrørende neste års valg av nye representanter.

Tatt til orientering

49

Regnskap og balanse til orientering

Ryfylke Friluftsråd er i endring og en av endringene handler først og fremst om et rolleskifte mellom Representantskap og Arbeidsutvalg. AU skal ha en saksforberende rolle til budsjett, mens Representantskapet skal vedta budsjett, godkjenne regnskap og tertiærrapporter. Regnskap og balanse er derfor i denne sammenheng forelagt AU kun til orientering.

Nytt regnskapsresultat presenteres i møte 8. februar

50

Avslutning av personalsak knyttet til Livkonto-ordning i Ryfylke Friluftsråd

Ovenfornevnte sak er nå formelt avsluttet for Ryfylke Friluftsråd. Det vil bli gitt en muntlig redegjørelse for prosessen og konklusjon i saken.

Tatt til orientering

51

Resultatoppnåelse i 2022 - Innspill til Årsmelding 2022

Ryfylke Friluftsråd skal årlig levere dokumentasjon på Resultatoppnåelse. Denne dokumentasjonen er en viktig del av Årsmeldingen, men også et utgangspunkt for debatt i Arbeidsutvalget. Oversikten gir ikke en fullgod oversikt over alle prosjektene, med fremdrift og økonomi, men kun en pekepinn på hva Ryfylke Friluftsråd engasjerer seg i fra år til år.

Tatt til orientering

52

Prioriterte oppgaver for 2023 - Innspill til Årsmeldingen 2022

Ryfylke Friluftsråd skal hvert år lage et handlingsprogram, eller en gjennomgang av de prioriterte oppgavene for neste år. Dette handlingsprogrammet vil være en viktig del av Årsmeldingen for 2022.

Tatt til orientering

53

Eventuelt

*Signert av Kolbjørn Pedersen
22.12.2022, 17:46 CET
med Enkel signatur bekreftet
med SMS-engangspassord*

Kolbjørn Pedersen

Utvalgets leder AU

*Signert av Hans Olav Sandvoll
22.12.2022, 12:31 CET
med Enkel signatur bekreftet
med SMS-engangspassord*

Hans Olav Sandvoll

Daglig leder

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

Orientering

3 HMS og internkontroll

Ryfylke friluftsråd har hatt noen sykemeldinger den siste tiden, noen av lengre karakter. Leder av AU var bekymret for det generelle arbeidsmiljøet, men Daglig leder kunne berolige AU-leder og resten av AU om at ingen av disse sykemeldingene hadde utgangspunkt i det psykososiale arbeidsmiljøet i Ryfylke Friluftsråd. En mer komplett rapport fra arbeidet med HMS og internkontroll blir gitt i møtet, 23. mars.

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

Drift – Diskusjon

4

9. Klassinger i jobb for miljøet - en god ide'

09:10

Etter en ide' fra Moss kommune der 9. klassinger samler inn penger til klasseseturer med å jobbe for miljøet og naturen.

10 min

<https://www.nrk.no/osloogviken/fant-ny-mate-a-finansiere-klassetur-pa-1.16197737>

<https://www.entimeteller.no/>

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

5

Måling av effekter av friluftslivstiltak i kommunene

09:20

10 min

Oslo Economics har på oppdrag fra Miljødirektoratet utarbeidet en rapport som heter; *"Hva gjør norske kommuner for å måle og registrere aktivitetsendringer som utløses av tiltak for å fremme friluftsliv?"*

Måling av effekter av friluftslivstiltak i kommunene 2022.pdf

Hva gjør norske kommuner for å
måle og registrere
aktivitetsendringer som utløses av
tiltak for å fremme friluftsliv?

*Kartlegging utarbeidet på oppdrag for
Miljødirektoratet*

Rapportnummer: M-2399|2022

oslo**economics**

Innhold

- Sammendrag og konklusjoner
- Bakgrunn – friluftsliv er viktig for folkehelsen
- Om oppdraget – kartlegging av hvordan kommuner måler aktivitetsendringer som følger av friluftstiltak
- Informasjonsgrunnlag og metode
- Presentasjon av funn
 - Ferdselstellere
 - Brukerundersøkelser
 - Teledata
 - Data fra apper
 - Andre kilder til informasjon om bruk av områder
- Eksempler på friluftsprosjekter

Sammendrag og konklusjoner

Det er mange eksempler på at kommuner og friluftsråd måler aktivitet i friluftsområder. Ferdselstellere er den mest brukte metoden i dag. Dataene har imidlertid svakheter, som følge av nedetid og hærverk, og begrensninger i hva som måles.

Det er få eksempler på prosjekter som har kartlagt aktivitetsendringer som følge av et friluftstiltak. Det er enkelte eksempler på bruk av ferdselstellere til å måle bruk av områder før og etter tilrettelegging, som for eksempel Sherpa-trappen i Tromsø. Det er generelt utbredt bruk av ferdselstellere, men dette brukes hovedsakelig til å undersøke utvikling i bruk over tid og sesongvariasjon.

Inntrykket vårt er at det virker å være et urealisert potensial for å måle aktivitet, og effekter av friluftstiltak. Det er mulig å bruke ferdselstellere og brukerundersøkelser til dette formål, i større grad enn det som gjøres i dag. Det er foreløpig få som benytter tellere og undersøkelser i før-etter-studier som kan si noe om effekter.

Det største utnyttede potensialet ligger kanskje i teledata, som vil kunne gi informasjon basert på et svært høyt antall faktiske observasjoner, og der det er mulig å bruke data fra perioder før og etter tiltak. Bruk av teledata vil gi høyest presisjon i bynære strøk der det er kort avstand mellom sendere. Mulighetene for anvendelse til måling av friluftaktivitet vil også øke med utbygging av 5G, som vil gi mer presise observasjoner. Å kombinere ulike datakilder kan være nyttig. For en best mulig kalibrering av teledata kan for eksempel ferdselstellere benyttes.

Om oppdraget

oslo**economics**

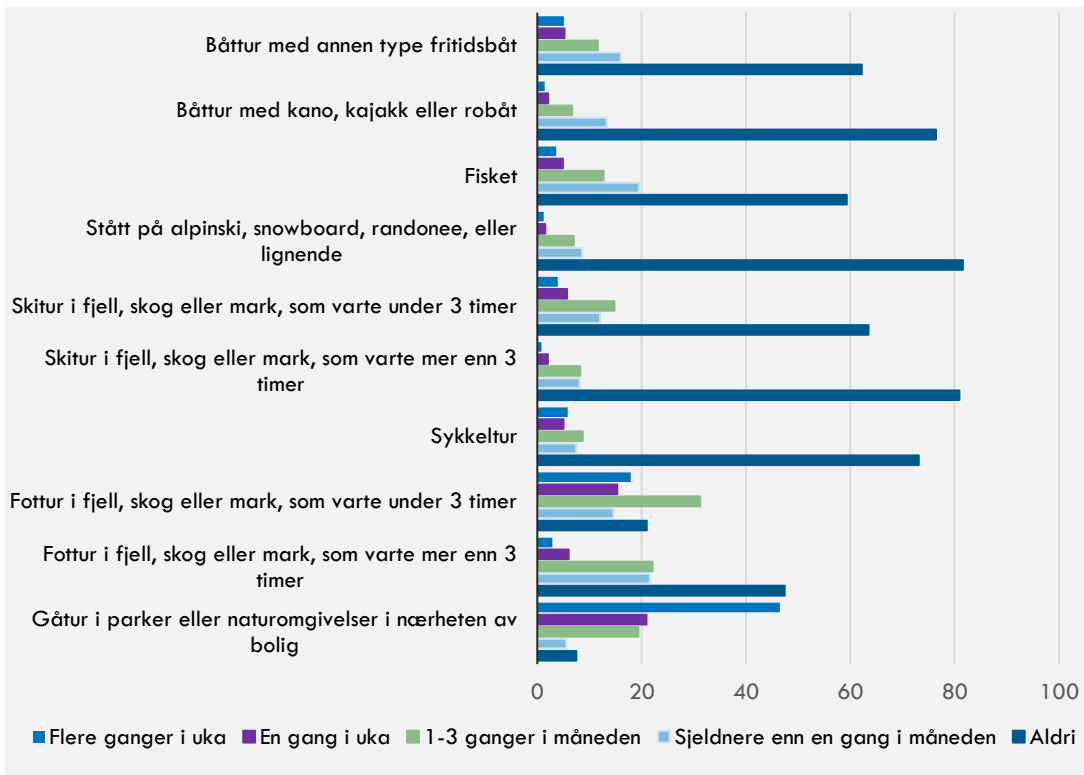

Friluftsliv er viktig for folkehelsen

Det er et bredt forskningsgrunnlag som viser at økt fysisk aktivitet og nærvær i naturen har store helsegevinster, både fysisk og psykisk.

I Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet, fremgår at friluftsliv er en viktig kilde til høyere livskvalitet og bedre helse for alle. Friluftsliv er den vanligste formen for fysisk aktivitet i Norge. I tillegg har friluftsliv en jevnere fordeling i deltakelse i befolkningen enn annen fysisk aktivitet. På den bakgrunn er satsing på friluftsliv viktig i folkehelsearbeidet.

I SSBs levekårsundersøkelse fra 2021 fremkommer det at 97 prosent av befolkningen har deltatt i frilftsaktivitet i løpet av de siste 12 månedene. Tabellen viser hvor hyppig befolkningen oppgir å utøve ulike typer frilftsaktivitet.

Kartlegging av hvordan kommuner måler aktivitetsendringer som følger av friluftstiltak

Offentlig myndigheter på ulike nivå gir støtte til tiltak som fremmer friluftsliv. Det vil være nyttig for disse myndighetene dersom de på en bedre måte kan synliggjøre hva slags effekter friluftslivstiltak bidrar til. Ved å kartlegge effekter av friluftstiltak kan man skape et bedre kunnskapsgrunnlag for fremtidige beslutninger og det kan bidra til mer effektiv bruk av ressurser.

Oslo Economics har på oppdrag for Miljødirektoratet gjennomført en kartlegging av hva norske kommuner har gjort for å måle og registrere aktivitetsendringer som utløses av tiltak for å fremme friluftsliv. Kartleggingen inneholder også informasjon om metoder som kan ha potensial for å forbedre målinger av aktivitetsendringer som følge av friluftslivstiltak. Med friluftsliv menes opphold og aktivitet i friluft i fritiden med sikte om miljøforandring og naturopplevelser.

Prosjektet har pågått fra september til november 2022.

Informasjonsgrunnlag og metode

Vi har gjennomført en bred kartlegging der den primære informasjonskilden har vært intervjuer med en rekke ulike aktører fra ulike geografiske områder i hele landet. I tillegg har vi hatt oppfølging og kontakt med informanter på epost. Informanter har blitt identifisert gjennom tips fra Miljødirektoratet, samt at informanter har gitt tips til andre informanter. Vi har også gjennomgått relevant dokumentasjon fra informanter, og fra nettsøk.

Vi har innhentet informasjon fra totalt 23 aktører*. Dette inkluderer kommuner, friluftsråd, fylkeskommuner, regionråd, Norsk Friluftsliv, DNT, Statens Vegvesen, Destinasjon Hemsedal og Telia.

Eksempler på prosjekter og informasjon som fremkommer i kartleggingen er ikke en uttømmende oversikt over hvordan kommuner og andre aktører måler friluftaktivitet og bruk av friluftsområder. Kartleggingen fremstiller informasjon vi har identifisert gjennom prosjektet, og vi har ingen informasjon over hva som eventuelt ikke er inkludert.

Ferdsestellere

oslo**economics**

Mange kommuner har egne tellere

Det er mange kommuner som har tellere på ulike områder, blant annet har kommunene Stjørdal, Malvik, Stavanger, Sandnes, Vefsn, Rauma, Oslo, Bergen, Bærum, Hamar, Trondheim, Tromsø, Kristiansand, Gjøvik (i samarbeid med DNT), Sandefjord, Storfjord (i samarbeid med Ishavskysten friluftsråd) tellere.

Det kan være andre kommuner som også har tellere, men som ikke har offentlig tilgjengelig informasjon om dette.

Noen kommuner vi har snakket med informerer om at de ikke har gjennomført kartlegginger/målinger, men at de har flere prosjekter der det kunne ha vært relevant. Flere informerer om at de ser behovet og ønsker å bruke målinger mer aktivt fremover (for eksempel Lier og Ål kommune).

Stort omfang av bruk av ferdselstellere blant friluftsrådene

Et friluftsråd er et samarbeid mellom to eller flere kommuner, og eventuelt organisasjoner om definerte felles friluftssoppgaver. Samarbeidet er formalisert gjennom vedtekter, årsmøte, styre, arbeidsprogram, budsjett, årsmelding og regnskap. Friluftsrådene har mange arbeidsområder, og særlig viktig er arbeidet med allemannsretten, areal, anlegg og aktivitet. En stor andel av friluftsrådene har ferdselstellere, både persontellere og sykkeltellere.

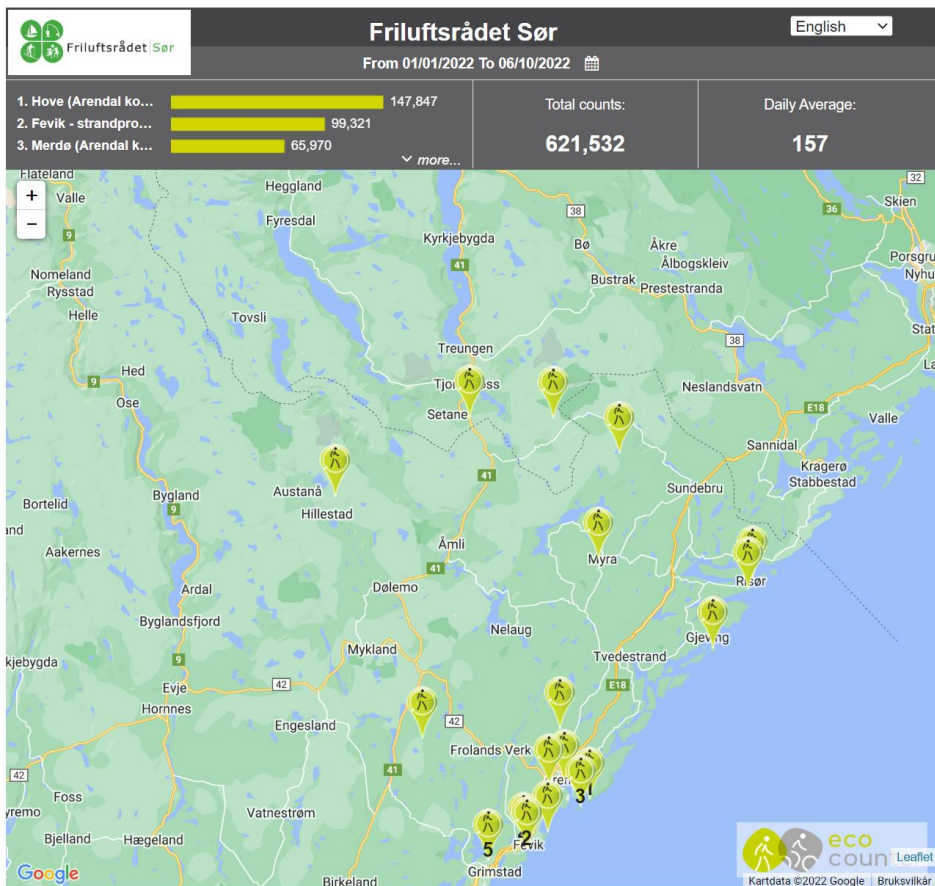
For eksempel har Friluftsrådet Sør benyttet ferdselstellere i lang tid, og har både synlige og gjemte tellere. Friluftsrådet har rundt 18 tellere i kommunene Arendal, Grimstad, Risør, Gjerstad, Froland, Vegårshei, Åmli og Nissedal. Hensikten er å dokumentere bruk av friluftsområder, men det er i liten grad brukt til å kartlegge før og etter tiltak. Informasjonen fra tellerne brukes hovedsakelig til å si noe om totalt bruk av området over tid, uavhengig av om det er gjort tilrettelegging av område eller ikke. Det er heller en hensikt å kunne peke på for eksempel sesongvariasjon. Friluftsrådet Sør informerer om at tellerne går ut av drift neste år, og det er foreløpige planer om å heller benytte seg av teledata fra Telia etter dette.*

Det er også flere andre konkrete eksempler på friluftsrådenes bruk av ferdselstellere. Midtre Hålogaland friluftsråd har 9 ferdselstellere og har bestilt 2 til. Grenland Friluftsråd har 1 teller langs en turvei, som ikke brukes aktivt, men som tidligere har blitt brukt til å finne brukerfrekvens på gitte områder. Bergen og omegn friluftsråd har 1 teller. Lofoten Friluftsråd har 19 tellere og 2 sykkeltellere. Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal har 2 ferdselstellere, men de er ikke brukt til å måle endringer i friluftaktivitet.

Ulike leverandører av tellere

Det er flere ulike leverandører av tellere. Mange av leverandørene har åpne data om registreringer fra tellerne offentlig tilgjengelig på sine nettsider. Fra noen nettsider kan man laste ned rådataen. Eksempler på leverandører som leverer tellere er ITSTeknik, Eco Visio, iSi og Eco Counter.

Friluftsrådet Sør har tellere fra Eco Counter. Illustrasjonsbilde viser Friluftsrådet Sør sine 18 tellere, hentet fra Friluftsrådet Sør sine nettsider. Kartløsningen viser alle tellerne, fordelt på alle kommunene. Ved å trykke på en teller får man opp detaljert informasjon om telleren.

Tellerne har begrenset bruksområde, men kommunene anser likevel at tellerne har stor informativ verdi

Ferdselstellere kan brukes til å gi en indikasjon på antall besøkende i et område, og det kan særlig brukes til å si noe om utvikling i bruk over tid, samt sesongvariasjon. Enkelte informanter opplyser om at tellerne bidrar med viktig informasjon, for eksempel er det nyttig for å vise til total bruk og dermed verdi av områder i søknader om spillemidler. Dersom data kan vise at et område brukes i stor grad, kan det brukes til å forsvare større investeringer i området, samt vise for politisk ledelse at området bør ivaretas og ikke omdisponeres til boligfelt eller lignende. Vårt inntrykk er imidlertid at det ikke virker å være så utstrakt bruk av informasjon fra tellere til dette formål. I tillegg er det få eksempler på at tellere har blitt brukt til effektmålinger – måling av endring i aktivitet som følger av friluftstiltak.

Årsaker til at ferdselstellere ikke nødvendigvis er egnet til å måle effekt av friluftstiltak er blant annet tekniske feil ved tellerne og at tellerne er utsatt for hærverk – som gir upresise eller manglede data, at tellerne kun teller antall passeringer og ikke antall brukere, samt at det ofte kan være flere veier inn i området, og at det ikke alltid er tellere ved alle veier.

I det videre presenterer vi et utvalg av kommuner for å fremstille hvordan enkelte kommuner bruker ferdselstellere. De utvalgte kommunene trekkes frem fordi det er disse vi har klart å identifisere gjennom kartleggingen og finne god informasjon om.

Stjørdal kommune

Stjørdal kommune har 7 tellere som registrerer antall besøkende i friområder og langs gang- og sykkelveier, som en del av folkehelsearbeidet.

I 2019 kjøpte kommunen to nye friluftsområder, Tønsåsen og Holmberget friluftsområder, og var tidlig inne med tellere. Formålet var å ha noe data før man gjorde tiltak med bedre tilrettelegging. Disse prosjektene er imidlertid ikke ferdig, og har derfor ikke resultater enda.

Håmmårsbukta friluftsområde er et område med tellere som gir indikasjon på bruk. Området er tilrettelagt med nye turveier og annen enkel tilrettelegging, samt at det er gjort reklame for friluftsområdet. Siden oppgradering av området begynte i 2016 viser tellere betydelig økt bruk.

Tromsø kommune

Tromsø kommune har satt ut ferdselstellere i en del friluftsområder og turveier. Dataene fra tellerne benyttes for å se på trender og kan si noe om utvikling i bruk av områder. Innsikten brukes til å si noe om helsegevinster og samferdsel på et overordnet nivå, men det kan ikke si noe om ny bruk eller flytting av bruk.

I Sherpa-trappen i Tromsø ble tellere benyttet til å gi informasjon om bruk av området før og etter oppgradering. Dataene som ble samlet inn av ferdselstellerne viste økning i bruk etter oppgradering av turvegen. Dataene er imidlertid ikke feilfrie, blant annet som følge av nedetid på tellere. Tallene brukes derfor forsiktig.

Åmli kommune, Nissedal kommune og Friluftsrådet Sør

Åmli kommune og Nissedal kommune har samarbeidet om å gjøre om og tilrettelegge den gamle Treungenbanen til en sykkelsti.

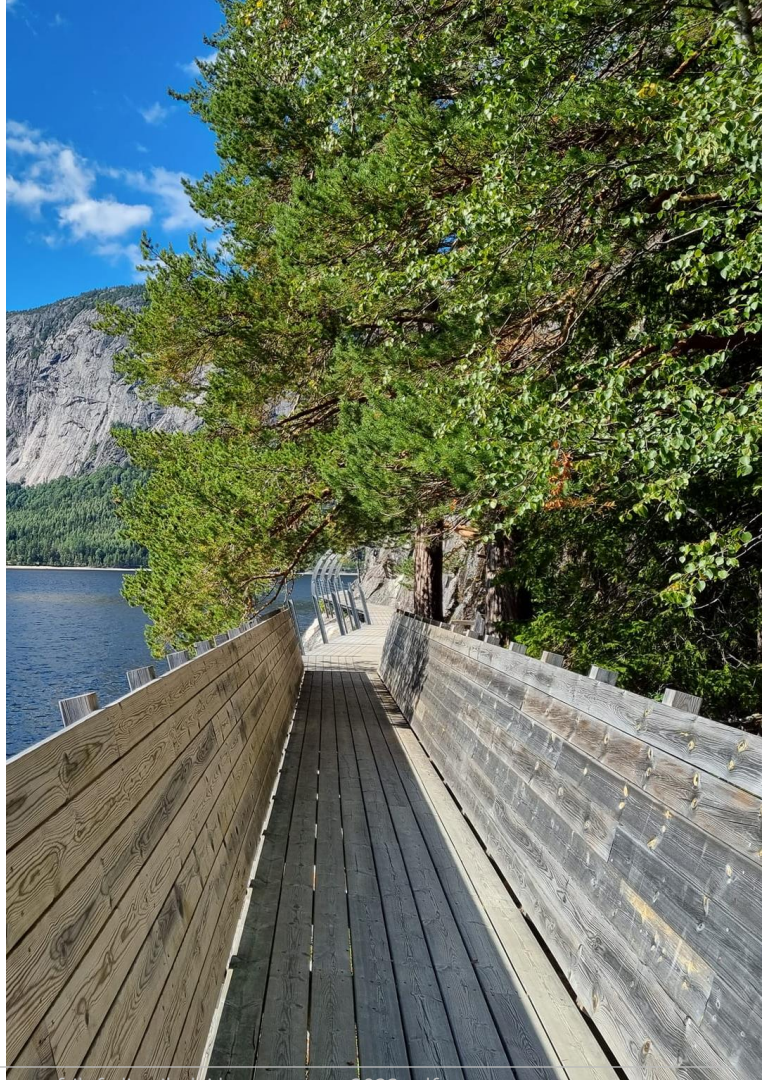
Sammen med Friluftsrådet Sør kjøpte de inn en teller for å kartlegge bruk av området. Informasjonen som er samlet inn er blitt benyttet til flere formål. Deler av sykkelstien gikk på riksveien, og informasjon om bruk av sykkelstien (totalt antall passeringer) fra tellerne ble brukt i en søknad om tilskudd til utbygging av sykkelstien fra Statens vegvesen. Det er ønske om flere tellere i området, for å kunne få mer detaljert informasjon om aktiviteten i området, for eksempel om brukere kommer fra nord eller sør.

Fyresdal kommune

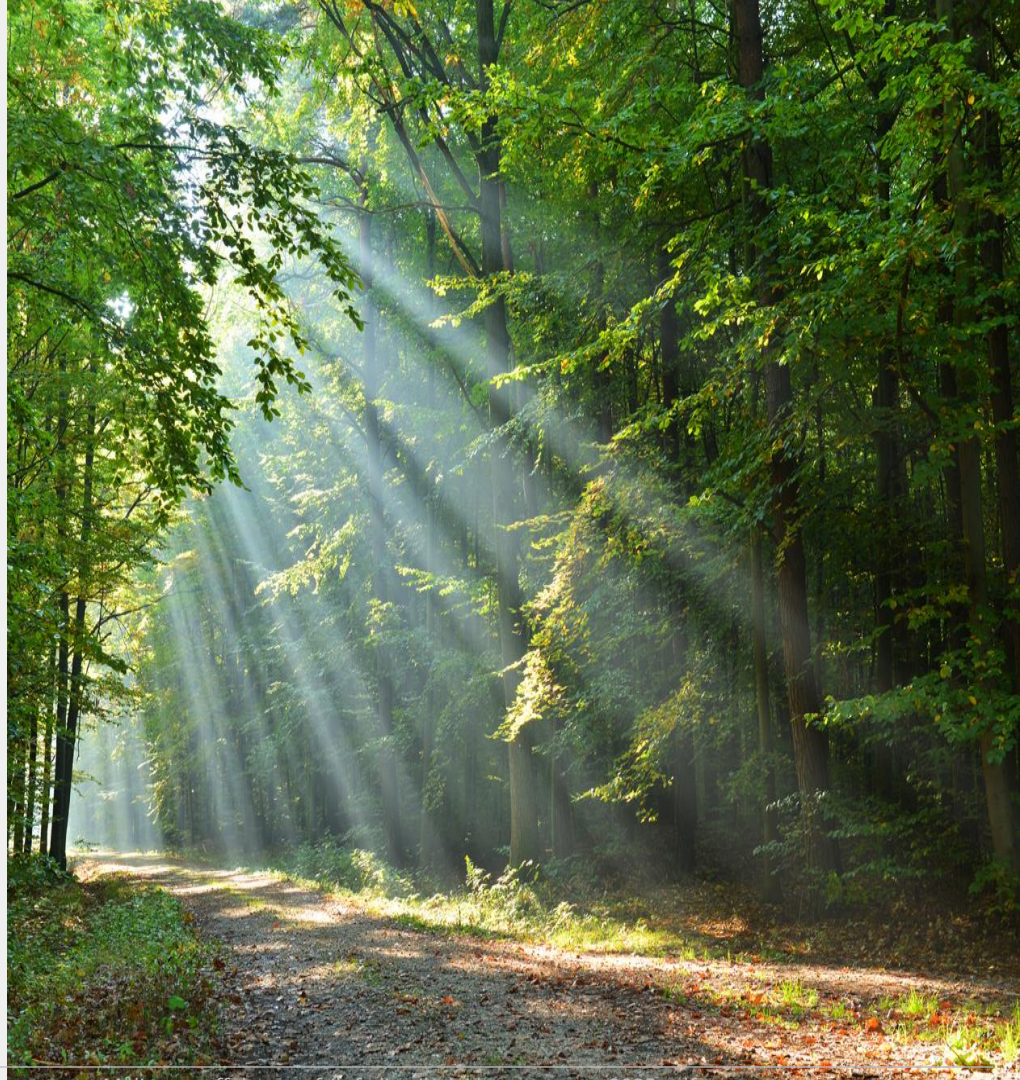
Fyresdal kommune åpnet Hamaren Aktivitetspark i 2017 og satte i denne forbindelse opp en personteller langs gangveien. Persontelleren gir informasjon om variasjoner gjennom året. Det har ikke vært tellere i området tidligere, men området var tidligere utilgjengelig. Aktivitetsendringen er derfor antakeligvis stor, selv om dette ikke er målt. Telleren teller kun en vei, og kan dermed kun gi informasjon om antall passeringer inn i parken. Telleren viser stor bruk, noe som trolig kommer av at aktivitetsparken er sentrumsnær og tilgjengelig for alle. Selv om det ikke er målt bruk før og etter åpningen av aktivitetsparken, ser kommunen at bruken stadig øker.

Dette er den eneste telleren i kommunen. Kommunen har ellers «toppturbøker» der besøkende på fjelltopper kan skrive seg inn i en bok. Dette gir informasjon om aktivitet på hver topp, men det føres ikke statistikk på dette.

Brukerundersøkelser

oslo**economics**

Ikke stort omfang av brukerundersøkelser

Vi finner at kommunene og friluftsrådene i liten grad gjennomfører brukerundersøkelser av aktivitetsendringer som følge av friluftstilrettelegging.

Oslo Bymiljøetaten informerer om at de har bestilt forskning fra NIH og prøvd å ta ut friluftstatistikk fra Ungdata.

Stjærdal kommune har hatt en spørreundersøkelse i forbindelse med utvikling av friområder/parker, som ble lagt ut på kommunens hjemmeside og delt i sosiale medier, samt plakat med QR-kode på det aktuelle friområdet. Spørreundersøkelsen har i hovedsak blitt brukt til å innhente innspill til utvikling av områder.

På en sykkelrute fra Gibraltar til Nordkapp, og Statens Vegvesen lagt ut spørreundersøkelser på Nordkapp og Senja der syklende kan skrive om turen sin. Dette gir en indikasjon på bruk.

Stavanger kommune har gjennomført flere brukerundersøkelser blant befolkningen, blant annet en undersøkelse om hva som gjør at befolkningen trives i nærmiljøet i forbindelse med arbeidet med kommuneplanen og en kåring av kommunens beste friområdet. Disse undersøkelsene kan gi en indikasjon på bruk av friluftsområder.

Befolkningsundersøkelser

Det finnes flere befolkningsundersøkelser som kartlegger friluftaktivitet. Eksempler på dette er fylkeskommuners/kommuners egne befolkningsundersøkelser som helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT), Tromsøundersøkelsen, og Oss i Østfold. Det er også flere nasjonale befolkningsundersøkelser som SSBs levekårsundersøkelse som kartlegger befolkningens helsetilstand, funksjonsevne, levevaner og bruk av helsetjenester, og UNG data som kartlegger barn og unges hverdagsliv og fritidsaktivitet.

Befolkningsundersøkelsene gir informasjon om befolkningens aktivitetsnivå på et overordnet nivå, og er i liten grad knyttet til enkelte områder. Det er derfor lite egnet til bruk i måling av aktivitetsendringer knyttet til konkrete friluftsområder.

Oslo Bymiljøetaten: Markaundersøkelsen (2021)

Markaundersøkelsen måler Osloborgernes bruk av Oslomarka det siste året, og kartlegger hva innbyggerne er fornøyd med/ikke fornøyd med, samt hva som kan bidra til økt og mer variert bruk av marka.

Et tilfeldig utvalg av 64 000 innbyggere ble trukket fra Folkeregisteret, 7462 svar kom inn.

Funn viser at Oslomarka er populær og brukes mye, særlig under pandemien har Oslomarka hatt stor betydning. En stor andel ønsker å bruke marka mer, og dette gir et godt utgangspunkt for dem som jobber med tilrettelegging.

Undersøkelsen kartlegger variasjon i bruk over tid, og det påpekes blant annet endring i bruk som følger av koronapandemien. Det er derimot ikke kartlagt hvorvidt tilrettelegging bidrar til økt bruk.

Teledata

oslo**economics**

Ikke mange tilfeller av bruk av teledata for å måle friluftaktivitet i dag

Teledata kan gi informasjon om antall unike mobiltelefoner som brukes innenfor et gitt område. Det kan dermed gi informasjon om antall mennesker som bruker et område, for eksempel et friluftsområde. Flere kommuner har samlet inn teledata i forbindelse med beredskap under pandemien, men det er ikke brukt til å måle friluftaktivitet. Telenor har tidligere hatt en løsning for salg av teledata, men informanter fra Friluftsrådet Sør, Regionrådet for Hallingdal, Destinasjon Hemsedal og Telia informerer om at det nå kun er Telia som har en kommersiell løsning for dette.

Oslo kommune har brukt mobildata til å gi indikasjon på bruk av marka, men i forbindelse med beredskap under korona. Hallingdal kommune har brukt teledata til beredskap, for eksempel for å varsle om skogbrannfare i et område. Hallingdal kommune informerer om at det kan brukes til å telle antall folk i et friluftsområde, men det krever en annen kommersiell løsning fra leverandøren (Telia) enn den de har i dag.

Foreløpig er teledata i liten grad brukt til å si noe om friluftaktivitet.

Potensial for bruk av teledata

Mobildata er trolig en av de mest presise kildene til måling av områdebruk/aktivitet, og godt egnet til å måle endringer i friluftaktivitet. I tillegg til at data kan måles presist, er andre fordeler at man kan koble på informasjon om hvor brukerne kommer fra, samt at det er mulig å skille mellom aktivitet på fritiden og turer til og fra jobb/skole, og data kan hentes fra tilbake i tid.

I bynære strøk er tettheten mellom sendere stor, noe som gir stor presisjon i hvor folk befinner seg (innenfor kvadrater på 250 meter). Utenfor byene, der det er lenger mellom senderne, vil det være mindre presise posisjonsdata (f. eks 500 og 1000 meter). Mulighetene for å måle aktivitet i friluftsområder vil dermed avhenge av størrelsen på disse, og hvor nær de er byområder med stor tetthet mellom senderne.

Datakvalitet, kostnader og ressurser som kreves for å tilrettelegge dataene vil variere i hver enkelt sak. Naturgitte og tekniske forhold avgjør hvor mye tilrettelegging som kreves før dataene kan brukes. Telia kan tilrettelegge data basert på ønskene til aktøren som kjøper. Data kan kjøpes som et abonnement, eller til konkrete prosjekter der tidsperiode er avgrenset. Dersom dataene skal brukes i effektanalyser, evalueringer av tiltak eller liknende, kan datatjenestene eventuelt kjøpes sammen med analysetjenester fra et analyse-/utredningsmiljø.

Det har vært en stor utvikling i mobildatakvalitet den siste tiden, noe som også gir økte muligheter for bruk av mobildata til flere formål. Det forventes at kvaliteten på mobildata vil bli bedre med overgang til 5g, noe som krever større tetthet av sendere. Med 5g blir dermed dekningsområdene mindre og posisjonsdataene mer presise. Dette gir et ytterligere økt potensial for å bruke mobildata til mange ulike formål, blant annet til å måle effekter av friluftstiltak.

Potensial for bruk av teledata

En kjent utfordring med bruk av mobildata er knyttet til målinger i områder nær fjord/vann, der mobilsignaler kan «hoppe» slik at det blir vanskelig å skille mellom signaler på vann og land. For eksempel kan ferdsel i båteller langs en kystlinje registreres som ferdsel på nærmeste øy. For å forbedre datakvaliteten i slike områder er det gjerne behov for å gjøre et arbeid med å knytte dataene til de de sannsynlige kildene på land, f. eks ved å bruke andre datakilder til kalibrering (for eksempel ferdselstellere), eller knytte observasjonene til de samme ferdselsårene som man gjenfinner datastrømmene senere. Det kreves dermed noe mer forarbeid og kunnskap om området for å sette i stand datasett.

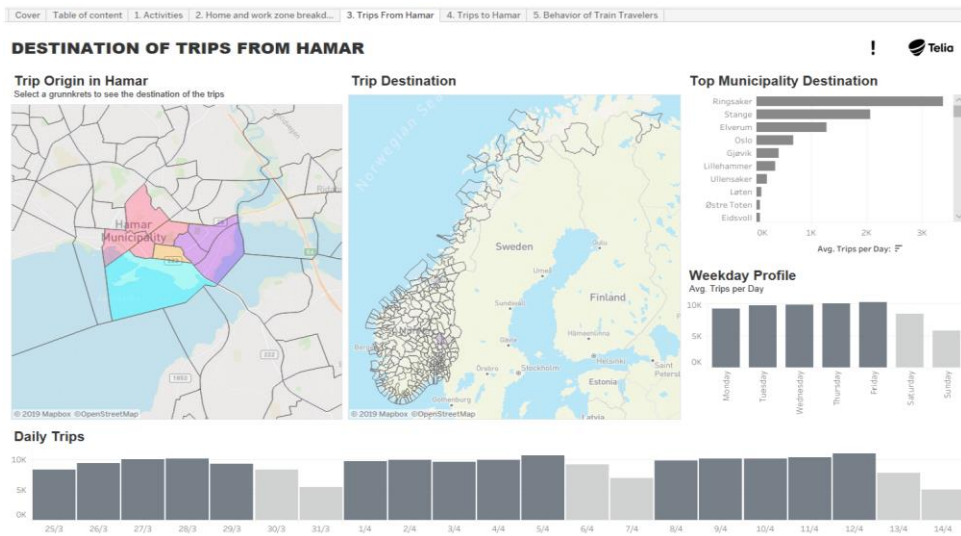
Telia er i dag den aktøren som synes å ha kommet lengst med utvikling av kommersielle løsninger for salg av data. Telia har en viss markedsandel, som varierer noe geografisk. Dette hensyntas imidlertid i dataene som leveres. Telia anser at deres metoder for ekstrapolering av dataene gir et representativt bilde av bevegelsesmønsteret til hele befolkningen. En gruppe som i liten grad er representert er imidlertid barn, eller andre grupper uten mobiltelefon.

Eksempel på bruk av teledata: Kartlegge brukere rundt Hamar stasjon

Et eksempel er bruk av mobildata for å undersøke området rundt Hamar stasjon.

Dash board (illustrert på bilde) er den digitale løsningen som leveres av Telia. Den inneholder informasjon om aktiviteter, hvor besøkende bor og jobber, hvilke kommuner besøkende reiser til fra Hamar, hvilke kommuner besøkende til Hamar kommer fra og hvilke områder besøkende som kommer med tog oppholder seg mest i.

En utfordring med mobildata rundt Hamar stasjon er at det ligger i nærheten av vann. For å skille brukere på vann og land undersøkte man signaler som fortsatte langs veisegmentet. På denne måten kunne man skille mellom brukere på vann og på jernbanen.

Eksempel på bruk av teledata: Destinasjon Hemsedal

Hemsedal Turisttrafikklag/Destinasjon Hemsedal styrer den offisielle destinasjonssiden hemsedal.com. Nettsiden jobber med å gi informasjon om alt som skjer i Hemsedal. I forbindelse med koronapandemien ble turisttrafikklaget kontaktet av kommunen for å bistå i beredskap, herunder for å spre informasjon. I denne forbindelse ble USM-data brukt til å undersøke hvor brukere oppholdt seg. Dette er bakgrunnen for at Destinasjon Hemsedal nå har inngått avtale med Telia om levering av teledata.

Løsningen er et dash board, der man kan gå inn og velge data å trekke ut, tilpasset det man ønsker informasjon om. Det var i utgangspunktet ønskelig å involvere hele Regionrådet for Hallingdal, men næringssjefer og kommunesjefer nedprioriterte dette. Det er dermed kun Destinasjon Hemsedal som har løsningen.

Det påpekes at det er store muligheter for bruk av teledata, det kan for eksempel være nyttig i forbindelse med kartlegginger av bruken av områder, og hvordan folk kommer seg til og fra områder. En av de store fordelene med teledata (sammenlignet med for eksempel reiselivsdata fra SSB) er at teledata kan gi informasjon om nåtid. Det kan brukes i en rekke analyser, og kan for eksempel gi informasjon om endringer i atferdsmønstre blant befolkningen og hvordan utviklingen skiller seg mellom ulike geografiske områder, og i ulike situasjoner. For eksempel kan dataene kobles opp mot annen data, som for eksempel værdata, for å gi mer utfyllende analyser. Dette vil kunne gi et godt grunnlag for effektstudier og evalueringer, og et bedre beslutningsgrunnlag ved prioritering og innretning av tiltak.

Friluftsrådet Sør: overgang til teledata

Friluftsrådet Sør informerer om at de planlegger overgang fra ferdselstellere til bruk av teledata. Det er flere årsaker til at teledata anses som mer nyttig enn ferdselstellere for å måle friluftsjaktivitet, blant annet vil teledata gi mer presis informasjon om bruk av områder. Særlig for større friluftsområder kan det være vanskelig å bruke tellere til å gi informasjon om total bruk, fordi det kan være flere innganger til område, og tellere er kun punktmålere som ikke nødvendigvis er representativt for trafikken i området. I tillegg er det høye kostnader knyttet til ferdselstellere, både høye investeringskostnader, men også høye kostnader knyttet til mobilabonnement til SIM-kort i tellere og vedlikehold/drift.

Friluftsrådet Sør informerer om at 14 av tellerne går ut av drift på grunn av avsluttet avtale med leverandør neste år. Det planlegges derfor å heller inngå avtale med Telia om teledata, i stedet for å kjøpe inn nye tellere. Det er planer om å inngå avtale når 5g-nettet er ferdig. Avtalen går ut på at Telia får et bestemt avgrenset område som de rapporterer om antall unike nummere innenfor. Dette vil trolig bidra til registreringer av høyere kvalitet og med høyere nytte for Friluftsrådet, og til lavere totale kostnader (selv om Friluftsrådet Sør foreløpig ikke har fått et pristilbud enda, så forventer de at tiltaket vil være mer kostnadseffektivt enn tellere). Teledataen vil være på aggregert nivå, og det vil ikke være mulig å identifisere brukere utover hvilket land telefonnummeret er registrert i. Teledata vil derfor i dette tilfellet primært brukes til å si noe om total bruk.

Data fra apper

oslo**economics**

Det finnes flere apper som registrerer bruk av friluftsområder

Mange av friluftsrådene har turregistreringsopplegg gjennom apper, og disse inneholder en del data om bruk av områder. Hensikten med en del av disse appene er å motivere til økt friluftaktivitet og fysisk aktivitet. Brukere som laster ned appene registrerer turer. Disse registreringene kan gi en indikasjon på omfang av bruk av områder. Det gir et oversiktsbilde og kan for eksempel brukes til å se på bruk over tid og sammenligne bruk av ulike områder.

Data fra apper er imidlertid lite presist, og derfor lite egnet til å måle endringer i friluftaktivitet. Det er kun brukere som har appen, som registrerer bruk, og det kan være mange mennesker som bruker områdene som ikke registrerer dette. En økning i antall registreringer kan være på grunn av økt bruk av appen, og ikke nødvendigvis på grunn av økt bruk av området.

Kommuner vi har snakket med informerer om at data fra apper kun brukes til å ha en oversikt over bruk av områder.

Eksempler på apper som registrerer bruksdata

Stikk UT! er et folkehelse tiltak i Møre og Romsdal, der brukere kan finne informasjon om turer og registrere turer som er gjennomført i en app eller på nettsiden

Stolpejakten er et aktivitetstiltak som innebærer registrering av stolper, enten på papir, på nettside eller i app. Kommuner, idrettslag og andre kan arrangere stolpejakt i ulike områder. Brukere kan vinne premier ved å registrere flest stolper.

TellTur er friluftsrådernes elektroniske postkassetrim. Brukere kan registrere sine turer i en app ved en QR-kode på toppen av et fjell. På denne måten kan man se overordnet bruk av de ulike områdene.

Flere apper registrerer bruksdata

Trimpoeng er et turkonkurranses-konsept der deltakere laster ned appen og blir med på konkurranser i sitt område. For å få poeng, registrerer man turer.

Kul Tur er en friluftssapp der barn kan registrere turaktivitet og turlengde, og samle poeng for hver gang man er ute.

Ti på Topp er et tilrettelagt turtilbud. Brukere registrerer turer på nettsiden eller i en app. Man kan konkurrere mot andre, i lag eller alene. For eksempel kan bedrifter arrangere konkurranse for ansatte

Andre alternative kilder til data fra apper

Det finnes flere apper som registrerer aktivitet, for eksempel helse- og treningsapper som Strava.

Ifølge en studie fra 2022 var antall Strava-brukere til fots og på sykkel henholdsvis 3 og 2 prosent av Norges befolkning i 2019 (NINA, 2022). Strava sine data er tilgjengelig gjennom Strava Global Heatmap som viser alle loggførte turer på ulike områder.

Google Maps bruker teledata som registreres gjennom bruk av appen, for å vise live trafikkinfo. Utover dette har ikke Google Maps informasjon om brukere.

Basert på vår kartlegging er det lite utbredt bruk av data fra helse- og treningsapper i friluftssammenheng og generelt.

Andre kilder til informasjon om bruk av områder

oslo**economics**

DNT har ulike målinger som kan gi indikasjon på bruk

DNT har informasjon om hyttebookinger, både på nett og i protokoll. DNT oppgir at dette er det mest presise målet på bruk av områder som de har, og er blant annet benyttet i forskning på Hardangervidda (NINA-prosjekt). De har også informasjon om deltakelse på organiserte frilftsaktiviteter. Medlemsundersøkelser i DNT kan også si noe om bruk av områder, men dette er kun selvrapportert informasjon. DNT har både lokale og nasjonale medlemsundersøkelser.

DNT ser også på omfang av nettsøk og følger med på generelle trender i friluftslivbruk. Disse målingene brukes i hovedsak til å tilpasse DNTs tilbud til medlemmene. Generelt ser DNT at merking av turstier med røde T-er og kvister på vinteren påvirker bruken av området. Sånn sett kan DNT styre og regulere aktivitet og har dermed generell innsikt i aktivitet, selv om de ikke direkte måler bruk.

Stavanger kommune

Stavanger kommune har, i samarbeid med DNT og frivillige, merket 52 hverdagsturer i kommunen. Dette er nærturer rundt om i hele kommunen. Stavanger Turistforening har publisert informasjon om de 52 hverdagsturene på sine nettsider. Kommunen bruker antall treff på denne nettsiden som en indikasjon på bruk av turrutene. Dette telles ikke, men det brukes til å gi et inntrykk av omfang.

Alle som bruker turrutene kan kjøpe et turkort som man bruker til å skrive inn hver gang man har gått en tur. Ved å levere inn turkortet, er man på i trekningen av premier.

DNT arrangerer organiserte turer en gang i uken på de ulike turrutene. Kommunen gir tilskudd til dette. I løpet av ett år arrangeres det en organisert tur på hver turrute. Antall deltakere på organiserte turer gir også informasjon om bruk av turrutene.

Flere andre informasjonskilder kan gi indikasjon på bruk av friluftsområder

Slitasje på turstier

Mengde søppel i friluftsområdene

Tilbakemeldinger fra befolkningen, for eksempel om parkeringsplasser

Besøkstall på nettsider og nettportaler

Data på billettsalg, for eksempel ruter sine ferjer

Sykkelutleie, for eksempel på Rallarvegen

Observert aktivitet fra ansatte i friluftsråd som drifter friluftsområdene, ansatte ved DNT-hytter og lignende

Eksempler på friluftsprosjekter

oslo**economics**

Vestkystpark, Friluftsrådet Vest, Rogaland og Vestland fylkeskommune

Vestkystpark er et regionalt partnerskap for samarbeid om friluftsområder langs Kysten i Rogaland og Vestland. Rogaland fylkeskommune, Vestland fylkeskommune, Statens Naturoppsyn og friluftsrådet Vest samarbeider om å drifte friluftsområdene. Det er planlagt et prosjekt for å måle brukeraktivitet i områdene, og planer om å teste ut et system for måling basert på ansiktsgjenkjenning. Vanlige tellere skal ses opp mot et kamera som leser og gjenkjenner personer, for å holde oversikt over antall personer og unngå dobbelttelling. Dette gir mer presise data enn vanlige tellere alene. Prosjektet er enda ikke igangsatt, det venter på finansiering.

Gjennom kartleggingen har vi fått informasjon om at personvern hensyn skal være avklart, men vi har ikke fått informasjon om hvordan.

Turområder på Senja, Midt-Troms Friluftsråd (2016-2017)

Midt-Troms Friluftsråd har hatt et prosjekt finansiert av fylkesrådet, der det ble kartlagt besøk på ti utvalgte turområder på Senja. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med NMBU og NINA.

Sommeren 2016 ble det gjennomført omfattende brukerundersøkelser på turstiene i Senja. Det ble også brukt ferdselstellere og gjennomført intervjuer med aktører. Prosjektet resulterte i fire masteroppgaver. En oppgave handlet om besøkendes holdninger og preferanser for tilrettelegging i Ånderdalen nasjonalpark. En annen handlet om opplevelse av slitasje og trengsel på populære turstier i Troms, en var en motivasjonsstudie av nasjonale og internasjonale besøkende på turstier i Senja og den siste handlet om preferanser og holdninger til tilretteleggingstiltak blant turgåere på turstier på Senja.

Alle oppgavene undersøker besøkende på turstier ved Senja, og kartlegger holdninger og preferanser for tilrettelegging blant ulike brukergrupper. Ingen av oppgavene undersøker endring i bruk før og etter tilrettelegging av område.

Elsykler i Jotunheimen, NINA (2022)

NINA har gjennomført et prosjekt der de har overvåket effekter av åpning for elsykler i Jotunheimen (for Miljødirektoratet, 2022). Det brukes flere ulike metoder for å samle inn data om ferdsel. Det ble gjennomført spørreundersøkelser av brukerne av vegen, observasjonsstudie for å kartlegge ferdselsmønster og få data på karaktertrekk ved brukerne (demografi, type tur, motivasjon og holdninger), 16 automatiske tellere og data fra treningsappen Strava for å beskrive karaktertrekk ved syklistene og bruken i området.

Undersøkelse av Turskiltprosjekt i Vestby og Brumunddal, NINA (2018)

NINA har gjennomført et prosjekt om effekter av å skilte og merke en eksisterende turrute. Det ble studert turruter i Brumunddal og Vestby, og undersøkt effekter på bruksmengde og typen brukere. Det ble brukt informasjon fra automatiske tellere og fra spørreskjema i selvregistreringskasser før og etter tiltak, samt telefonintervjuer med nye brukere.

Hovedfunnene i studien er at det er noe økt bruk av turrutene og en del nye brukere etter at skilt kom på plass. Brukerne er også fornøyde med disse tiltakene. I Brumunddal viste tellere økt trafikk på 50 prosent på stiene, og i Vestby var den tilsvarende økningen 20 prosent på stiene. Det er imidlertid ikke mulig å påvise en årsakssammenheng mellom skilting og økt trafikk i områdene.

Ferdsl på Hardangervidda, NINA (2021)

NINA har publisert en rapport som beskriver ferdsel på Hardangervidda og hvilken påvirkning dette kan ha på villrein i området. Det er et bredt informasjonsgrunnlag i studien: data fra tellere, spørreundersøkelser, data fra Strava og statistikk. Totalt 192 tellere stod plassert i vintersesonger og sommersesonger over 3-4 år. Informasjonen i prosjektet brukes til å beskrive ferdsel, men det er ikke informasjon om bruk av områder før og etter tiltak.

Rondane og Dovre Nasjonalpark (NINA)

NINA har gjennomført prosjektet «Karaktertrekk ved de besøkende til innfallsporner i Rondane og Dovre nasjonalparker» (2014)

Prosjektet hadde som formål å undersøke handlingsrommet for forvaltningen til å påvirke de besøkende med «push-pull»-strategier, herunder å styre ferdselen ved å begrense mulighetene (push) eller ved å etablere nye muligheter på steder som er egnet ved hjelp av fysisk tilrettelegging, informasjon og service (pull). Ved disse strategiene kan forvaltningen styre bruken bort fra områder der det potensielt er utfordringer for villrein og andre verneverdier.

Som en del av prosjektet er det målt passeringer ved 33 sommer-lokaliteter i nasjonalparkene. Det har vært fokus på at tellerne skal være gjemt, for å ikke påvirke atferd. Dataene er ekstrapolert (data anslås i tilfeller der det er mangelfullt) for å skape et sammenlignbart datamateriale mellom lokalitetene og mellom år.

Informasjon fra tellere og spørreskjema viser at det i mange områder er stort handlingsrom for forvaltningen til å påvirke bruk ved tilrettelegging.

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Nord-Trøndelag fylkeskommune har gjennomført et prosjekt som handler om hvorvidt folk blir friskere av offentlige bevilgninger til folkehelse, friluftsliv, nærmiljø- og idrettsanlegg, og om universell utforming fører til at turområdene og anleggene blir brukt av flere. Målet med prosjektet var å utvikle en metode for å måle effekten av virkemiddelbruken i fylket.

Som et resultat av forprosjektet ble det kjøpt inn to automatiske tellere som registrerer passeringer, en teller i et turområde og en i bysentrum. Informasjonen fra telleren i turområde ble brukt i en studentoppgave som kartla bruk. Dette ble fulgt opp at intervjuer om hvem som benyttet områdene.

Det foreligger ikke mer informasjon om prosjektet offentlig tilgjengelig.

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

Orientering

6 Årsregnskap 2022

Foreløpig Årsregnskap for 2022 ble lagt frem for Arbeidsutvalget til orientering. Årsregnskapet viser etrelativt kraftig underskudd, men takket være oppsparte ressurser og god økonomistyring har det lyktes Ryfylke Friluftsråd å levere de tjenestene det var forventet vi skulle levere. Det er en kjent sak at energi, råvare og tjenestepreisene ville bli en stor utfordring for mange offentlige virksomheter i 2022. Dels fordi det ikke fantes noen tilgjengelig støtteordning for offentlige foretak, og det fantes heller ikke noen mulighet for at "ikke lovpålagte" offentlige foretak bare kunne øke priser/avgifter for å dekke inn dette tapet. Vi kommer til å justere budsjettet, justere driften og i tillegg stadig jobbe for økte inntekter. I 2023 har Rogaland Fylkeskommune økt støtten til friluftsrådene og det er varslet at Jæren- og Ryfylke Friluftsråd vil samarbeide om å øke det kommunale eierbidraget fra dagens 16,- til 20,-. Begge friluftsrådene er akterutseilt av Dalane Friluftsråd, Friluftsrådet Vest og Bergen og Omland Friluftsråd, som er de friluftsrådene vi ofte sammenligner oss med.

Saksansvarlig: Hans Olav Sandvoll

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

7 Prosjektorientering - 8. mars kl 0900-1200 på Teams

Ryfylke Friluftsråd er forpliktet gjennom samarbeidsavtalen, som er inngått mellom Ryfylke Friluftsråd og alle eierkommunene. Ryfylke Friluftsråd presenterer sin planer for prosjekt og sikring, og alle eierkommunene blir invitert til å presentere sine prosjektplaner og kanskje behov for våre bidrag. AU er invitert til å både lytte og kommentere. Vi tror disse møtene kan bli viktige kommunikasjonsarenaer for et fremtidig sterkere, tverrfaglig samarbeid.

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

8 Mål og strategiarbeid i Ryfylke Friluftsråd

Arbeidsutvalg i Ryfylke friluftsråd KO

Møte 1 08.02.2023, 09:00 - 11:00 (CET)

Teams og fysisk Jåttåvågen

9 Orienteringssaker - Stevelsholmen på Kvitsøy

Stevelsholmen på Kvitsøy er en gammel sildoljefabrikk som ligger alene på Stevelsholmen. Her er det store muligheter for de rette prosjektene innen mat, kultur, friluftsliv m.m. Kvitsøy kommune ønsker Ryfylke Friluftsråd sitt bidrag i prosjektutvikling og søknadsarbeid.